

Rezumat

Competitivitatea, la orice nivel, are o abordare neexhaustivă datorită complexității mediului global în care se manifestă; în fapt, factorii exogeni sunt capabili să producă volatilitate, pe de o parte, iar varietatea de factori și indicatori endogeni, care sunt din ce în ce mai sofisticăți, sunt capabili să creeze avantaj competitiv pentru firme. Competitivitatea este un concept foarte controversat cu multiple conotații care generează provocări atât la nivel individual, cât și global, pentru că oamenii, firmele și economiile încearcă să identifice acele elemente de diferențiere care să le scoată din anonimat.

Prezenta teză de abilitare reunește sub auspiciile *competitivității internaționale a afacerilor* o parte importantă/relevantă din cercetările și lucrările științifice (articole, cărți, teză postdoctorală) realizate din 2003 până în prezent.

Principalele contribuții aduse la stadiul actual al cunoașterii în domeniu sunt în următoarele direcții:

(1) Determinanții competitivității internaționale a afacerilor prin surprinderea triumfului competitivității.

Competitivitatea creează *prosperitate sustenabilă pentru economie, profitabilitate pentru firme și bunăstare pentru populație* atâta timp cât este percepută ca un fenomen constructiv. abordarea competitivității internaționale a economiei se bazează pe teza postdoctorală intitulată "*Competitivitatea internațională a economie naționale: analize, experiențe, perspective*" care a fost elaborată sub coordonarea lui Prof. Dr. Lucian-Liviu Albu, MCA. Relevanța științifică se bazează pe: identificarea celor mai importante modele de măsurare a competitivității naționale; evaluarea performanței globale naționale cu ajutorul unui model sinergic care integrează competitivitatea, libertatea economică, riscul de țară, economia cunoașterii și dezvoltarea umană; competitivitatea sustenabilă ca un pas nou spre al nivel.

O economie competitivă generează un mediu de afaceri competitive. În realitate, ele sunt interconectate: o economie dezvoltată și competitivă creează un mediu competitiv de afaceri și invers. Din această perspectivă, mediul de afaceri (la oricare dintre nivelurile lui și în toate formele) este din ce în ce mai competitiv și provocator pentru firmele din ziua de azi. Pe de altă parte, firmele însele exercită presiune și influență asupra societății (prin outputurile/efectelor lor economice, sociale și de mediu). În aceste circumstanțe, au apărut noi teorii și practici în măsură să aducă împreună și să facă pace între afaceri și societate (considerate ca un întreg și fiecare în parte).

Competitivitatea afacerilor este o sinergie între sofisticarea operațiilor și strategiilor unei companii, calitatea micro-mediului de afaceri și stadiul de dezvoltare a clusterelor. Dar competitivitatea afacerilor este strict legată de performanța financiară și de competitivitatea financiară. O companie poate să fie competitivă doar dacă financiar este competitivă. Pentru a avea competitivitate financiară companiile trebuie să-și îmbunătățească indicatorii financiari peste media industriei, adică este vorba de profitabilitate, lichiditate, solvabilitate, rentabilitatea vânzărilor (ROS), rentabilitatea activelor (ROA), rentabilitatea capitalului (ROE).

Rezultatul interrelației dintre competitivitatea economiei și competitivitatea firmei rezidă în bunăstarea personal, care poate să fie măsurată prin PIB pe locuitor. Dar venitul nu reprezintă o măsură complete pentru măsurarea bunăstării; trebuie să se ia în considerare și alți factori precum dezvoltarea umană sau capitalul intelectual deoarece *bunăstare înseamnă a trăi mult și sănătos în timp ce are loc acumularea de cunoștințe.*

În concluzie, toate nivelurile competitivității se influențează reciproc fiind în același timp și input și output.

(2) Provocări pentru competitivitatea internațională a afacerilor din perspectivă managerială și a economiei bazată pe cunoaștere

Cadrul general actual de referință al analizei, deciziei și acțiunii în ceea ce privește afacerile este în creștere exponențială și în continuă sofisticare. Cu o multitudine de provocări și incertitudini, un lucru este sigur: vechile modele de gândire/teoretizare, la fel ca și vechile modele de afaceri/practici nu mai reprezintă soluții la problemele noi, sau, cel puțin, ele trebuie redefinite. Aceste aspecte conturează relevanța științifică ce constă în: dezvoltarea unui *model comportamental de management* care să încorporeze sinergic managementul cunoștințelor în componentele triplului bilanț (economică, socială și de mediu); construirea unui index al competitivității firmei care să integreze activele tangibile și intangibile ale afacerii/firmei; apariția *Panarchy global corporation* (o companie care se bazează pe două caracteristici majore antagonice: stabilitate și schimbare). Pentru aceasta sunt esențiale, pe de o parte, modalitățile prin care transformările sunt înțelese, viitoarele evoluții sunt anticipate, deciziile sunt luate (prin implementarea deviațiilor pozitive și eliminarea sau evitarea abaterilor negative), și sunt asumate eforturile pentru competitivitatea sustenabilă a afacerilor, pe de altă parte.

(3) Constrângeri pentru competitivitatea internațională a afacerilor generate diversitatea culturală, stilul de leadership și corupție

Cultura și corupția sunt, în majoritatea cazurilor, principala explicație a faptului că o țară se dezvoltă mai repede decât alta. Această parte încearcă să demonstreze că nu există un *model cultural* care să genereze competitivitate (de exemplu printre țările cu indice foarte mare al competitivității se află și țări puternic individualiste și puternic colectiviste). Însă *corupția* și lipsa unei *libertăți economice* reprezintă constrângeri majore ale competitivității internaționale a afacerilor (cu cât indicele de percepție a corupției este mai mare, cu atât competitivitatea afacerilor este mai mică).

Direcțiile de cercetare prezentate au constituit repere în activitatea didactică și de cercetare din ultimii ani.

Având în vedere complexitatea *competitivității internaționale a afacerilor*, pe de o parte și domeniile mele de competență care interferează între management și finanțe, pe de altă parte, viitoarele cercetări se vor îndrepta în aceeași direcție însă cu abordări și din perspective diferite, și anume: domeniului *finanțelor comportamentale* care să permită identificarea unor noi metode/modele pentru creșterea competitivității afacerilor; aprofundarea CSR și a teoriei stakeholderilor în ideea identificării optimului dintre activele tangibile și intangibile ale firmei. În ceea ce privește cariera didactică și perspectivele practice, intenționez să dezvolt un software educațional pentru disciplina Business Simulations.

Rezumat

Competitivitatea, la orice nivel, are o abordare neexhaustivă datorită complexității mediului global în care se manifestă; în fapt, factorii exogeni sunt capabili să producă volatilitate, pe de o parte, iar varietatea de factori și indicatori endogeni, care sunt din ce în ce mai sofisticată, sunt capabili să creeze avantaj competitiv pentru firme. Competitivitatea este un concept foarte controversat cu multiple conotații care generează provocări atât la nivel individual, cât și global, pentru că oamenii, firmele și economiile încearcă să identifice acele elemente de diferențiere care să le scoată din anonimat.

Prezenta teză de abilitare reunește sub auspiciile *competitivității internaționale a afacerilor* o parte importantă/relevantă din cercetările și lucrările științifice (articole, cărți, teză postdoctorală) realizate din 2003 până în prezent.

Principalele contribuții aduse la stadiul actual al cunoașterii în domeniu sunt în următoarele direcții:

(1) Determinanții competitivității internaționale a afacerilor prin surprinderea triumfului competitivității.

Competitivitatea creează *prosperitate sustenabilă pentru economie, profitabilitate pentru firme și bunăstare pentru populație* atâta timp cât este percepută ca un fenomen constructiv. abordarea competitivității internaționale a economiei se bazează pe teza postdoctorală intitulată "*Competitivitatea internațională a economie naționale: analize, experiențe, perspective*" care a fost elaborată sub coordonarea lui Prof. Dr. Lucian-Liviu Albu, MCA. Relevanța științifică se bazează pe: identificarea celor mai importante modele de măsurare a competitivității naționale; evaluarea performanței globale naționale cu ajutorul unui model sinergic care integrează competitivitatea, libertatea economică, riscul de țară, economia cunoașterii și dezvoltarea umană; competitivitatea sustenabilă ca un pas nou spre al nivel.

O economie competitivă generează un mediu de afaceri competitive. În realitate, ele sunt interconectate: o economie dezvoltată și competitivă creează un mediu competitiv de afaceri și invers. Din această perspectivă, mediul de afaceri (la oricare dintre nivelurile lui și în toate formele) este din ce în ce mai competitiv și provocator pentru firmele din ziua de azi. Pe de altă parte, firmele însele exercită presiune și influență asupra societății (prin outputurile/efectelor lor economice, sociale și de mediu). În aceste circumstanțe, au apărut noi teorii și practici în măsură să aducă împreună și să facă pace între afaceri și societate (considerate ca un întreg și fiecare în parte).

Competitivitatea afacerilor este o sinergie între sofisticarea operațiilor și strategiilor unei companii, calitatea micro-mediului de afaceri și stadiul de dezvoltare a clusterelor. Dar competitivitatea afacerilor este strict legată de performanța financiară și de competitivitatea financiară. O companie poate să fie competitivă doar dacă financiar este competitivă. Pentru a avea competitivitate financiară companiile trebuie să-și îmbunătățească indicatorii financiari peste media industriei, adică este vorba de profitabilitate, lichiditate, solvabilitate, rentabilitatea vânzărilor (ROS), rentabilitatea activelor (ROA), rentabilitatea capitalului (ROE).

Rezultatul interrelației dintre competitivitatea economiei și competitivitatea firmei rezidă în bunăstarea personal, care poate să fie măsurată prin PIB pe locuitor. Dar venitul nu reprezintă o măsură complete pentru măsurarea bunăstării; trebuie să se ia în considerare și alți factori precum dezvoltarea umană sau capitalul intelectual deoarece *bunăstare înseamnă a trăi mult și sănătos în timp ce are loc acumularea de cunoștințe*.

În concluzie, toate nivelurile competitivității se influențează reciproc fiind în același timp și input și output.

(2) Provocări pentru competitivitatea internațională a afacerilor din perspectivă managerială și a economiei bazată pe cunoaștere

Cadrul general actual de referință al analizei, deciziei și acțiunii în ceea ce privește afacerile este în creștere exponențială și în continuă sofisticare. Cu o multitudine de provocări și incertitudini, un lucru este sigur: vechile modele de gândire/teoretizare, la fel ca și vechile modele de afaceri/practici nu mai reprezintă soluții la problemele noi, sau, cel puțin, ele trebuie redefinite. Aceste aspecte conturează relevanța științifică ce constă în: dezvoltarea unui *model comportamental de management* care să încorporeze sinergic managementul cunoștințelor în componentele triplului bilanț (economică, socială și de mediu); construirea unui index al competitivității firmei care să integreze activele tangibile și intangibile ale afacerii/firmei; apariția *Panarchy global corporation* (o companie care se bazează pe două caracteristici majore antagonice: stabilitate și schimbare). Pentru aceasta sunt esențiale, pe de o parte, modalitățile prin care transformările sunt înțelese, viitoarele evoluții sunt anticipate, deciziile sunt luate (prin implementarea deviațiilor pozitive și eliminarea sau evitarea abaterilor negative), și sunt asumate eforturile pentru competitivitatea sustenabilă a afacerilor, pe de altă parte.

(3) Constrângeri pentru competitivitatea internațională a afacerilor generate diversitatea culturală, stilul de leadership și corupție

Cultura și corupția sunt, în majoritatea cazurilor, principala explicație a faptului că o țară se dezvoltă mai repede decât alta. Această parte încearcă să demonstreze că nu există un *model cultural* care să genereze competitivitate (de exemplu printre țările cu indice foarte mare al competitivității se află și țări puternic individualiste și puternic colectiviste). Însă *corupția* și lipsa unei *libertăți economice* reprezintă constrângeri majore ale competitivității internaționale a afacerilor (cu cât indicele de percepție a corupției este mai mare, cu atât competitivitatea afacerilor este mai mică).

Direcțiile de cercetare prezentate au constituit repere în activitatea didactică și de cercetare din ultimii ani.

Având în vedere complexitatea *competitivității internaționale a afacerilor*, pe de o parte și domeniile mele de competență care interferează între management și finanțe, pe de altă parte, viitoarele cercetări se vor îndrepta în aceeași direcție însă cu abordări și din perspective diferite, și anume: domeniului *finanțelor comportamentale* care să permită identificarea unor noi metode/modele pentru creșterea competitivității afacerilor; aprofundarea CSR și a teoriei stakeholderilor în ideea identificării optimului dintre activele tangibile și intangibile ale firmei. În ceea ce privește cariera didactică și perspectivele practice, intenționez să dezvolt un software educațional pentru disciplina Business Simulations.